

ارزیابی ساختگاه دفن نخاله‌های ساختمانی کیان آباد شیراز از نظر میزان خطرپذیری و معیارهای زیست محیطی

حسین رهنما^۱، محمد عزّی^۲

۱- استادیار دانشکده عمران و محیط زیست، دانشگاه صنعتی شیراز، شیراز، ایران

۲- دانشجوی مکانیک خاک و پی، دانشکده عمران و محیط زیست، دانشگاه صنعتی شیراز، شیراز، ایران
M.Ezzi@sutech.ac.ir

خلاصه

در بیشتر مناطق پس از جمع‌آوری نخاله‌های ساختمانی، این مواد به محل‌های دفن فرستاده می‌شوند؛ چراکه در حال حاضر ارزان‌ترین راه دفع نخاله‌های ساختمانی، دفن آن در لندفیل‌هاست. عدم رعایت نکات ایمنی و ملاحظات زیست محیطی در لندفیل‌ها سبب آسیب جدی به محیط زیست و زندگی انسان می‌گردد. در این مقاله با جمع‌آوری اطلاعات درباره محل فعلی دفع نخاله‌های ساختمانی شیراز (کیان آباد) به بررسی مشکلات و موارد زیست محیطی و ایمنی آن پرداخته شده است. موارد انطباق مسائل زیست محیطی و ایمنی سایت کیان آباد با مواد قانونی که باید در آن رعایت شود از جمله ماده ۱۲ قانون مدیریت پسماند و ماده ۲۳ آیین‌نامه اجرایی قانون مربوطه، مورد ارزیابی قرار گرفته است. بر اساس این قوانین ضوابط مربوط مکان‌یابی و چگونگی دفع و دفن پسماند مورد بررسی قرار گرفته است. سپس محدودیت‌های سایت کیان آباد و راهکارهایی برای بهبود وضعیت آنها ارائه شده است.

کلمات کلیدی: نخاله ساختمانی، پایداری لندفیل، معیارهای زیست محیطی، کیان آباد.

۱. مقدمه

امروزه فعالیت‌های ساخت و ساز در هر جامعه پویا و رو به رشد، اجتناب‌ناپذیر است. هرگونه فعالیت‌های عمرانی دارای دورریزهایی است که در اصطلاح نخاله ساختمانی نامیده می‌شوند [۱]. با نگرش در راستای توسعه پایدار، اثر منفی صنعت ساختمان بر محیط زیست می‌تواند شامل تخلیه منابع، تولید مواد زاید و انواع مختلف آلودگی‌ها و در نهایت تباهی اراضی اشاره کرد. با توجه به ماهیت غیر قابل سوزاندن نخاله‌های ساختمانی، سرگذشت نهایی آنها به‌ویژه در ایران، دفن در لندفیل‌هاست [۲]. متأسفانه در بسیاری از موارد، طرح‌ها و پروژه‌های عمرانی بدون توجه به ملاحظات زیست محیطی، طراحی و بهره‌وری شده‌اند. پیامد ناشی از این امر، بروز آلودگی و تخریب شدید منابع طبیعی کشور در سال‌های گذشته بود [۳]. پژوهش‌های پیشین انجام گرفته در زمینه پسماندهای عمرانی، به مطالعه بخش‌های مختلف مدیریت مواد زاید ساختمانی پرداخته‌اند. مراحل مدیریت پسماندهای ساختمانی شامل جمع‌آوری، حمل و نقل، بازیافت و سرانجام دفن مواد زاید باقی‌مانده است. در بیشتر مناطق پس از جمع‌آوری، این مواد به محل‌های دفن فرستاده می‌شوند؛ چراکه در حال حاضر ارزان‌ترین راه دفع نخاله‌های ساختمانی، دفن آن در لندفیل‌هاست. لیکن، گسیختگی شیب‌های خاکریز کناره‌های لندفیل‌ها و عدم موفقیت آن‌ها منجر به فجایع مختلف همچون مخاطره حیات انسان‌ها، تخریب دارایی‌های آن‌ها، آلودگی محیط زیست اطراف لندفیل و همچنین آب‌های زیرزمینی و سطحی می‌شود [۴].

^۱دکتر

^۲دانشجوی کارشناسی ارشد